

О Зміни до держбюджету

Секвестр держбюджету відбувся з урахуванням принципів заважень профспілок

31 липня Верховна Рада на закритому засіданні ухвалила зміни до держбюджету і Податкового кодексу, подані Кабінетом Міністрів України. В проекті змін усунуто найбільш проблемні питання соціальної сфери, зокрема щодо надання неоплачуваної двомісячної відпустки для держслужбовців.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, враховано також деякі інші зауваження та пропозиції ФПУ, її членських організацій до соціальної частини бюджету.

Консультації щодо секвестру бюджету тривали до останнього, але все одно народні обранці голосували за зміни до держбюджету без зайвих очей, у закритому режимі. Як результат, і депутати, і Уряд підтримали зміни початкового проекту секвестру бюджету. Основна зміна, на яку погодилися всі фракції, – збільшення витратної частини і фінансування армії в повному запропонованому Урядом обсязі. У прибутковій частині залишилася пропозиція про введення податку на армію (1,5% від фонду заробітної плати для всіх працюючих).

Серед поступок з боку Уряду слід зазначити, що надбавки з держчиновників середньої ланки зніматися не будуть. Зміни торкатимуться виключно контролюючих органів і чиновників вищої категорії, включаючи Кабмін і народних депутатів.

Варто нагадати, що проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» (щодо коригування показників)», який дозволяє Кабміну встановлювати розмір пільгових виплат, а в період воєнного стану зменшувати соціальні видатки, спрямовуючи їх на оборону, викликала критику з боку профспілок.

Законом № 1622-VII передбачається збільшення на 4 889 815,4 тис. гривень доходної та на 4 825 115,4 тис. гривень видаткової частини Державного бюджету України на 2014 рік, а також збільшення на 142 953 335,1 тисяч гривень граничного обсягу державного боргу.

Розміри прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати не змінилися та залишаються на рівні грудня 2013 року: розмір мінімальної заробітної плати – 1218 грн; розмір прожиткового мінімуму: на одну особу 1 176 грн; дітей віком до 6 років – 1 032 грн дітей віком від 6 до 18 років – 1 286 грн; працевдатних осіб – 1 218 грн; осіб, які втратили працевдатність – 949 грн.

Прикінцевими положення Закону № 1622-VII керівникам центральних органів виконавчої влади надано право:

- здійснювати заходи щодо оптимізації штатної чисельності працівників, надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати, встановлення для працівників режиму роботи на умовах неповного робочого часу, зменшення або скасування стимулюючих виплат, підвищень посадових окладів, зменшення надбавок і доплат, які встановлені у граничних розмірах;

- без згоди та попередження працівників встановлювати для них режим роботи на умовах неповного робочого часу та надавати відпустки без збереження заробітної плати на визначений цими керівниками термін, а положення Закону України «Про відпустки» та Кодексу законів про працю України, які забезпечували захист прав працівників у таких ситуаціях, не застосовувати.

Завдяки спільним діям профспілок в прийнятій редакції Закону № 1622-VII виключено такі антисоціальні норми (що закладалися до проекту закону), як:

- зупинення застосування положення статті 26 Закону України «Про відпустки» та статей 32, 56, та 84 Кодексу законів про працю України (в частині обмеження терміну відпустки без збереження заробітної плати, необхідності повідомлення не пізніше ніж за два місяці та погодження з працівником встановлення режиму роботи на умовах неповного робочого часу) в бюджетних установах та організаціях;

- здійснення керівниками бюджетних установ і організацій заходів щодо оптимізації штатної чисельності працівників, надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати, встановлення для працівників режиму роботи на умовах неповного робочого часу, зменшення або скасування стимулюючих виплат, підвищень посадових окладів, зменшення надбавок і доплат, які встановлені у граничних розмірах;

- надання права керівникам бюджетних установ без згоди та попередження працівників встановлювати для них режим роботи на умовах неповного робочого часу та надавати відпустки без збереження заробітної плати на визначений цими керівниками термін.

О Новація

Дві допомоги в одну

З метою оптимізації соціального захисту сімей з дітьми 27 березня 2014 року Верховною Радою України ухвалено Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» № 1166-VII (далі – Закон № 1166), окремі положення якого набирають чинності з 01.07.2014.

Закон № 1166, зокрема, передбачає:

- об'єднання допомоги при народженні дитини та по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку в один вид допомоги – допомогу при народженні дитини;
- установлення фіксованого розміру допомоги при народженні дитини у сумі 41 280 грн. незалежно від кількості народжених дітей у сім'ї;
- здійснення одноразової виплати при народженні дитини у сумі 10 320 грн.;
- здійснення щомісячної виплати протягом 36 місяців у сумі 860 грн.;
- проведення органами соціального захисту населення за рахунок коштів державного бюджету відрахування до Пенсійного фонду України за усіх отримувачів допомоги при народженні дитини, що дозволить зберегти їх право на зарахування часу догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку до страхового стажу.

Чи не припиниться виплата допомоги при народженні дитини, якщо матір (батько) вийшла на роботу до закінчення відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку?

Не припиниться. Якщо особа, якій призначено допомогу при народженні дитини, виявила бажання працювати, допомогу виплачуватимуть до закінчення терміну її призначення, тобто протягом 36 місяців.

В якому розмірі виплачуватимуть допомогу у разі народження двійні?

У разі народження двійні допомога призначатиметься по 41 230 грн. на кожну дитину. Тобто сім'я отримає одноразово

виплату при народженні дітей у сумі 20 640 грн. (по 10 320 грн. на кожну дитину) та щомісячно отримуватиме упродовж трьох років по 1720 грн. (по 860 грн. на кожну дитину).

Чи має значення для призначення допомоги чи перебувають жінка (чоловік) у шлюбі?

Допомога призначатиметься незалежно від кількості народжених дітей в сім'ї, а також від перебування (не перебування) батьків дитини у шлюбі.

Чи переглядатимуть розмір допомоги при народженні дитини на дітей, народжених до 30 червня 2014 року?

Відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 № 2811 -XII (далі – Закон № 2811) допомога при народженні дитини надається у розмірі, встановленому на дату народження дитини, тому призначена виплата допомоги при народженні дитини (до 01.07.2014) не буде переглядатися, а виплачуватиметься у тих розмірах та в терміни, які вже отримують особи.

Чи можуть припинити виплату допомоги при народженні дитини? За яких обставин?

Законом № 2811 та Порядком призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 №1751, передбачено випадки, в яких припиняють та поновлюють виплату призначеної допомоги, а також умови, за яких у призначенні допомоги при народженні дитини може бути відмовлено.

При виплаті допомоги державний соціальний інспектор органу праці та соціального захисту населення разом із спеціалістами управління (відділів) у справах сім'ї та молоді, служб у справах дітей і органів опіки та піклування проводять обстеження сімей щодо контролю за цільовим використанням допомоги і створенням належних умов для повноцінного утримання та виховання дітей.

О Референдум

За гідне життя українського народу!

Вперше в історії профспілкового руху України Федерація профспілок України ініціювала проведення всеукраїнського референдуму із зверненням до Президента України Петра ПОРОШЕНКА та Кабінету Міністрів України під гаслом: «Ми закликаємо до гідного життя для українського народу!».

Тому, хто згоден з цим зверненням, пропонуємо його підписати з метою передачі Главі держави та Уряду.

Цю профспілкову ініціативу коментує в.о. Голови ФПУ Сергій КОНДРЮК.

– Ідея проведення такого референдуму викликана актуальністю та гостротою проблем, які виникають перед народом України, і тим, що згідно з Конституцією України, саме народ є носієм влади. Всі посилюються на голос народу, особливо політики, коли вони намагаються потрапити до Верховної Ради. У нас є безліч нормативних документів про референдуми і про те, як їх проводити, але на практиці все це залишається тільки на папері. Шукаючи ефективні шляхи, як дізнатися думку опитуваних спільчан, ми вирішили провести інтернет-опитування, яке певним чином можна прирівняти до референдуму.

Перший всеукраїнський профспілковий референдум ми проводимо з дуже важливого та гострого питання: якою має бути мінімальна заробітна плата у 2015 році?

Пояснюючи, чому була обрана саме ця тема, в.о. Голови ФПУ наголосив на тому, що це викликано підготовкою проекту держбюджету на наступний рік. Згідно з українським законодавством, основний фінансовий документ країни має формуватися на соціальних стандартах. Одним з них є мінімальна заробітна плата.

Ми вважаємо, що держава має зробити все, щоб працююча людина не була жебраком і мала можливість задовольняти хоча б мінімальні власні потреби, а також сплатити податки та внески до соціальних фондів, мати кошти для підтримки непрацевдатних членів родини, – це і є створення належного рівня мінімальної заробітної плати.

За нашими розрахунками, мінімальна заробітна плата мала б перевищувати 4 тисячі гривень, але ми розуміємо, що країна зараз перебуває у складній ситуації.

Втім, позиція Федерації профспілок України досить чітка: мінімальна заробітна плата повинна забезпечити людині хоча б мінімальну пенсію. Щоб це відбулося, мінімальна зарплата в 2015 році має бути щонайменш на рівні 3093 грн. Це створить можливість працюючій людині купувати вітчизняну продукцію, а державі – створювати нові робочі місця.

Ми привели всі наші аргументи і докази представникам влади і роботодавцям, але вони вперто не хочуть платити українцям зарплати, які мають виплачуватися відповідно до Конституції. Для того, щоб знайти додатковий аргумент, ми, власне, і проводимо цей національний профспілковий референдум.

Якщо члени профспілок нас підтримають і ми назбираємо 100 000 голосів, я сподіваюсь, що це буде вагомим важелем у подальших перемовинах якщо не на рівні Уряду, то вже на рівні новообраного Президента України, який за Конституцією є гарантом законних прав громадян, також і членів профспілок.

Виплата допомоги припиняється у разі:

- нецільового використання коштів і незабезпечення отримувачем допомоги належних умов для повноцінного утримання та виховання дитини;
- позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;
- відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;
- тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;
- припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень щодо конкретної дитини;
- перебування отримувача допомоги у місцях позбавлення волі за рішенням суду;
- відмови отримувача допомоги від виховання дитини;
- усиновлення дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;
- смерті дитини або отримувача допомоги;
- виїзду отримувача допомоги за межі території України.

Контроль за станом збереження та поповнення коштів на рахунках дітей у банківських установах здійснюють адміністрації будинку дитини, адміністрації дошкільного закладу або адміністрації школи-інтернату для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, разом з органами опіки та піклування, шляхом отримання інформації від банківських установ у порядку, визначеному в договорах на відкриття та обслуговування рахунку.

Кошти, що зберігаються на рахунку дитини в банківській установі, можуть бути використані виключно самою дитиною після досягнення повноліття протягом усього життя або усиновителями та опікунами у випадках і в порядку, визначених законодавством.

Надія РЯЗАНОВА,
заступник директора Департаменту державних соціальних допомог – начальник відділу допомог сім'ям з дітьми та малозабезпеченим сім'ям Міністерства соціальної політики України